

Oslo, 22.01.24

Tannteknikerutdanningen ved OsloMet

Norges Tannteknikerforbund (NTTF) skriver til dere for å uttrykke vår bekymring rundt en eventuell nedleggelse av tannteknikerutdanningen i Norge.

Rektor ved OsloMet har igangsatt en prosess som i ytterste konsekvens kan bety en nedleggelse av Norges eneste tannteknikerutdanning. Utdanningen har levert et vurderingsnotat til rektor 19. januar 2024. Rektor vil innen 1. februar 2024 beslutte om det skal tas opp et nytt kull høsten 2024, eller om utdanningen skal legges ned.

Ansvarlige myndigheter er nødt til å stille opp for tannhelsen i Norge. Vi kan ikke la en rektor bestemme at utdanningen av en hel yrkesgruppe skal legges ned. Et 100 år gammelt fagmiljø rammes.

Her er noen fakta om tannteknikerutdanningen:

Det er kun tannteknikerutdanningen ved OsloMet som utdanner norske tannteknikere og det er en 3-årig bachelorutdanning. Tannteknikere er både autorisert helsepersonell og produsenter av individuelt tilpasset medisinsk utstyr som broer, kroner, proteser og mye mer på bestilling/oppdrag fra tannleger. Nesten alle tannteknikere arbeider i privat sektor, på et tannteknisk laboratorium.

En nedleggelse av tannteknikerutdanningen på OsloMet vil få store konsekvenser.

Det vil få store, dramatiske følger for pasientene, altså hele Norges befolkning. Selv om tannhelsen i Norge de siste 50 årene stadig har blitt bedre, vil det alltid være behov for tanntekniske produkter. Årsakene til dette er skade, alderdom, genetikk, økonomi, psykologi eller rett og slett tannlegeskrekk.

En redusert tilgang på tannteknikere, utdannet i Norge, vil påvirke dynamikken og effektiviteten i tannhelseteamene som består av tannleger, tannteknikere, tannpleiere og tannhelsesekretærer. Tannteknikere samarbeider tett med tannleger for å sikre forsvarlig og sikker pasientbehandling og færre tannteknikere vil direkte påvirke hverdagen til alle tannleger i Norge. Vi er to profesjoner som er helt avhengig av hverandre for å lage protetikk.

Ved en eventuell nedleggelse vil vi få redusert tilgjengelighet på kvalifiserte fagpersoner innen tannteknikk. Tannteknikerfaget må da belage seg på at tannteknikere utdannes i utlandet, med de utfordringene det gir med tanke på vår autorisasjonsordning. I dag blir tannteknikerutdanningen brukt som målestokk ved innvilgelse av autorisasjon, jf. Helsepersonelloven. Hvis utdanningen forsvinner, vil det ikke lengre være mulig å få autorisasjon som tanntekniker i Norge, men det er kanskje det departementet ønsker?

NOUen fra Helsepersonellkommissjonen er samstemte om å ikke anbefale omfattende import av helsepersonell fra utlandet for å løse utfordringen med mangel på helsepersonell i Norge. Norge har allerede høy dekning av helsepersonell i forhold til andre land, og har forpliktet seg til ikke å rekruttere fra land som har behov for helse- og omsorgspersonell selv. Av beredskapshensyn bør ikke Norge gjøre seg avhengig av import av helsepersonell.

Etterspørselen etter tannteknikere ved norske arbeidsplasser, med spesialisert kompetanse på området, vil bli et problem og tap av arbeidsplasser blir et faktum. Norske tanntekniske laboratorier, spesielt små laboratorier i Distrikts-Norge, vil bli borte fordi rekrutteringen blir vanskelig. Disse laboratoriene vil, på sikt, bli lagt ned til fordel for større tanntekniske laboratorier i de store byene. Det vil igjen bety lengre reisevei for pasientene med de ulempene det medfører.

Tannteknikk er et felt som stadig utvikler seg med nye materialer og ny teknologi. Nedleggelse av utdanningen kan begrense tilgangen til nye talenter og ideer, noe som kan hemme innovasjon og utvikling innen tannteknikk.

Hvis Norge ikke lenger utdanner tannteknikere, må behovet for tannteknikertjenester bli dekket ved å importere produkter fra andre land. Dette vil føre til økt avhengighet av utenlandske leverandører. Import av tanntekniske arbeider har foregått i mange år, spesielt kroner og broer fra lavkostland, da spesielt Kina. Hovedgrunnen til dette er prisen på arbeidene. Hvis den norske tanntekniker-utdanningen blir borte, vil ikke bare importen fra Kina øke, men alle tanntekniske reparasjoner vil også sendes i den retningen. Avhengighet av importert tannteknikk vil føre til *større miljøbelastning fra økt* transport av pakker verden rundt og det er vel ikke veien å gå? Hvis vi legger til den tiden dette tar, hvor pasienten er «uten tenner» i noen uker, så mener vi at dette får dramatiske følger for pasientene. Pr. dags dato repareres en protese («gebiss»), en snorkeskinne eller en krone i løpet av noen timer på et tannteknisk laboratorium i Norge.

Også beredskapsmessig vil det være uklokt om tanntekniske arbeider er basert på import, noe som var tydelig under pandemien da all frakt til og fra Kina var stoppet.

Norges Tannteknikerforbund håper på myndighetenes hjelp til å stoppe eventuell nedleggelse av tannteknikerutdanningen i Norge!

Vennlig hilsen

Bjørn Erik Markmanrud
Styreleder

Helle Hagenau
Daglig leder